

vis let besvare. Det er overhovedet altid nødvendigt, at Retfærdigheden sker Fyldest.

Og at det er retfærdigt, at der gives alle hæderlige Samfundsborgere lige Ret og Adgang til Samfundets fælles Goder, vil sikkert ikke blive benægtet af noget fornuftigt Menneske.

Alene af den Grund vilde det derfor være i høj Grad ønskeligt, at Loven kom til at indeholde den ovenomtalte Bestemmelse.

Med Hensyn til den praktiske Betydning af en saadan Udvidelse af Loven kan der vanskeligt paa det nuværende Tidspunkt afgøres noget bestemt.

Hvad der imidlertid er sikkert er, at Udviklingen stærkt tenderer henimod et stadigt stigende Antal selvstændige Kvinder, der paa en Mængde andre Felter deltager i Produktionen. Og det Arbejde, der af mange Kvinder udføres i forskellige industrielle Virksomheder, er hverken lettere eller mere behageligt end de fleste af de Arbejder, der forekommer i Landbruget.

At der i alt Fald hos enkelte Kvinder er begyndt at vaagne en Følelse af, at Arbejde i Landbrugets Tjeneste er baade interessant og overkommeligt ogsaa for Kvinder, beviser den Kendsgerning, at ikke saa ganske faa Kvinder i de senere Aar har underkastet sig Eksamen i Land- og Havebrug ved Landbohøjskolen i København.

En Del af disse virker vel nok som Lærere o. l.; men for enkeltes Vedkommende er det bevisligt, at de ikke alene driver Land- eller Havebrug, men endogsaa selv deltager i Arbejdet.

Ved nærmere Undersøgelse viser det sig endvidere, at der ud over Landet findes i alt Fald en Del Kvinder, der ejer og selvstændigt driver mindre Jordbrug. Statistisk Tabelværk for 1901 udviser, at 692 ugifte Kvinder (ikke Enker) er Ejere af saadanne almindelige Husmandsbrug.

Hvormange af disse, der selv deltager i det praktiske Landbrugsarbejde, kan ikke angives; men en Del maa der i alt Fald være, da en saadan mindre Jordlod ikke vil kunne bære Udgifterne til nogen væsentlig fremmed Arbejdskraft.

I hvor vid Udstrækning Loven vilde blive benyttet af ugifte Kvinder, der selv ønskede at drive et saadant Jordbrug, kan man naturligt nok ikke paa det nuværende Tidspunkt danne sig nogen begrundet Mening om; men nogle vilde der sikkert blive, som havde Mod nok til at vove Forsøget og ogsaa Evne til at gennemføre det. Men man kunde f. Eks. tænke sig, at mangen Enke med én eller flere halvvoksne Sønner vilde være i høj Grad taknemlig for paa den Maade at kunne blive i Stand til at skaffe sig selv og sine Børn et ordentligt Underhold samtidig med, at hun kunde beholde Børnene hjemme ved en sund og god Beskæftigelse, der sikkert tillige vilde blive af overordentlig gavnlig Indflydelse paa deres hele Opdragelse.

Og endelig kunde man tænke sig et Par Ægtefolk, eller en Mand og en Kvinde, der ønskede at indgaa Ægteskab, og hvoraf Manden maaske af en eller anden Grund ikke var kvalificeret til at faa Jord i Henhold til Loven. I saadanne Tilfælde vilde den omtalte Bestemmelse kunne faa meget stor Betydning.

Det ses altsaa let, at der er Grunde nok, der taler for en Ændring af Loven i den anførte Retning. Men selv om saadanne ikke havde været til Stede, maatte Ændringen alligevel foretages, fordi det er den eneste Maade, hvorpaa Retfærdigheden i dette Tilfælde fuldt ud kan ske Fyldest.

R. S. Glarbo.

Siden sidste Nummer af »Kvinden og Samfundet« udkom, har en Deputation fra Dansk Kvindesamfunds Fællesstyrelse haft Foretræde for Folketingets Udvalg angaaende Husmandsloven. Udvalget stil-